

น้ำประปาสะอาดทั่วถึง

เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

สืบเนื่องจากกิจการน้ำประปาเป็นบริการสาธารณะที่เทศบาลนครพิษณุโลกได้รับการถ่ายโอนมาจากกรมโยธาธิการ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2522 และที่ผ่านมามีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของระบบประปา ระบบการให้บริการน้ำประปาจึงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพอันก่อให้เกิดปัญหาตามมาคือ ประการแรกน้ำประปามีไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ประการที่สองคุณภาพของน้ำประปาที่ผลิตได้ไม่ดีนักคือมีตะกอนและความขุ่นเนื่องจากบริเวณน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปานั้นคือ แม่น้ำน่านอันเป็นจุดรวมของแม่น้ำสองสายคือ แม่น้ำน่านและแม่น้ำแควน้อย ประการที่สามท่อส่งน้ำประปาที่มีการติดตั้งมานาน จึงทำให้มีสภาพที่เก่าและหมดอายุการใช้งาน และประการสุดท้ายคือแรงดันของน้ำประปาอยู่ในระดับต่ำ ทำให้บ้านเรือนที่อยู่ปลายท่อน้ำประปามีน้ำใช้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้เทศบาลต้องจัดทำโครงการพัฒนาระบบน้ำประปาให้ทั่วถึงและได้มาตรฐาน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ : เมืองพิษณุโลก
จังหวัด : พิษณุโลก

ประชากร : 90,386 คน

พื้นที่ : 17.5 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลนคร

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิถีนวัตกรรม

ปี 2540 เทศบาลนครพิษณุโลกจึงจัดโครงการ “น้ำประปาสะอาดทั่วถึง” เป็นการก่อสร้างโรงกรองน้ำและถังตกตะกอนน้ำเพิ่มเติมซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำประปา รวมถึงติดตั้งท่อประปาเพื่อขยายเขตการให้บริการน้ำประปาให้ทั่วถึงมากขึ้น

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- พัฒนาระบบการผลิตและส่งน้ำประปา โดยจัดสร้าง
 - โรงกรองน้ำและถังตกตะกอน 2 โรง ขนาด 500 ลบ.ม./ชั่วโมง
 - ถังแบ่งน้ำดิบ 1 ถัง
 - โรงสูบน้ำดิบ 1 หลัง ขนาด 8 x 15 เมตร
 - ถังกรองเร็ว 1 ถัง ขนาด 1,050 ลบ.ม./ชั่วโมง
 - ถังน้ำใส 2 ถัง ขนาด 3,500 ลบ.ม.
 - โรงสูบน้ำดี 1 โรง ขนาด 1 x 24 เมตร
 - สระระบายตะกอน 1 แห่ง
 - บ่อผสมสารส้มแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 บ่อ ขนาดจ 2 ลบ.ม.
 - วางท่อประปาเพิ่มในถนน 10 สาย รวมทั้งซ่อมแซมท่อประปาที่ชำรุดเสียหายในถนน 9 สาย
- มีกำลังการผลิตน้ำประปาถึง 2,850 ลบ.ม./ชั่วโมง และมีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาทั้งสิ้น 27,651 ราย
- คุณภาพน้ำประปามีมาตรฐานมากขึ้น วัดได้จากค่าความเป็นกรด-ด่าง ค่าความขุ่นและค่าคลอไรด์ที่อยู่ในระดับมาตรฐาน จากรายงานผลการวิจัยจากศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 6 จังหวัดพิษณุโลก
- ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของกองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก ดังนี้
 - ปรับการให้บริการยื่นคำร้องขอใช้น้ำประปาให้มีความรวดเร็วมากขึ้น โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้นเพียง 8 วัน นับจากวันที่ยื่นขอติดตั้งมิเตอร์จนได้รับการติดตั้งมิเตอร์

- รับชำระค่าน้ำประปานอกเวลาราชการที่กองการประปา
 - วันเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา 07.00 – 16.30 น. ทุกวัน(ไม่พักเที่ยง)
 - วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น.
 - เพิ่มสถานที่รับชำระเงินค่าน้ำประปาอีก 2 แห่ง คือ สำนักงานเทศบาลพิษณุโลก แห่งใหม่(ในเวลาราชการปกติ) และสำนักงานฝ่ายการผลิตและบริการวัดโพธิ์ญาณ (ในเวลาราชการปกติ)
 - เปิดรับชำระค่าน้ำประปาผ่านทางธนาคารพาณิชย์ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก
5. ปี 2544 ดำเนินการปรับขึ้นอัตราค่าธรรมเนียมค่าน้ำประปา เป็นอัตราก้าวหน้าดังนี้
• อัตราขั้นต่ำสุด	0 – 10	ลูกบาศก์เมตรละ	2.75	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	11 – 20	ลูกบาศก์เมตรละ	3.25	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	21 – 50	ลูกบาศก์เมตรละ	4.00	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	51 – 80	ลูกบาศก์เมตรละ	5.25	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	81 – 100	ลูกบาศก์เมตรละ	6.00	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	101 – 300	ลูกบาศก์เมตรละ	6.75	บาท
• จำนวนหน่วยน้ำ	301	ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป	7.50	บาท
6. ปี 2546 จัดทำโครงการประปาพบประชาชน เพื่อรณรงค์ให้ชาวบ้านประหยัดน้ำและรับทราบ ปัญหาความเดือดร้อนจากบริการน้ำประปาของชาวบ้าน โดยจัดแบ่งพื้นที่ในการเดินพบปะประชาชนตามเส้นทางถนนแต่ละสาย ตั้งแต่เวลา 16.30 – 20.00 น.

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. ปี 2543 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา จำนวน 120,000,000 บาท งบประมาณจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
2. ปี 2543 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา จำนวน 40,000,000 บาท เงินกู้โครงการประปาเมืองหลักจาก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
3. ปี 2545 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา จำนวน 14,939,870 บาท เงินกู้จากโครงการกองทุนพัฒนาเมือง ภูมิภาค ธนาครออมสิน

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. โรงกรองน้ำและถังตกตะกอน 2 โรง
2. โรงสูบน้ำดิบ 2 หลัง
3. โรงสูบน้ำดี 2 หลัง
4. สระระบายตะกอน 1 แห่ง
5. ถังแบ่งน้ำดิบและผสมสารเคมี 1 ถัง
6. ถังกรองเร็ว 1 ถัง
7. ถังน้ำใส 2 ถัง
8. บ่อผสมสารส้ม 4 บ่อ
9. ท่อเมนประปา PVC ระยะทางตามการใช้งาน
10. ท่อน้ำดิบและอุปกรณ์
11. ท่อจ่ายน้ำพร้อมอุปกรณ์
12. ท่อส่งน้ำ
13. คลอรีน
14. สารส้ม

บุคลากร

1. เจ้าหน้าที่ติดตั้งมิเตอร์และวางท่อประปา จำนวน 2 - 3 คน
2. เจ้าหน้าที่รับชำระค่าน้ำประปา จำนวน 19 คน
3. เจ้าหน้าที่ออกพบปะประชาชน เพื่อรับทราบปัญหาความเดือดร้อนจากการใช้น้ำประปาจากประชาชน จำนวน 24 คนออกหน่วย 16 - 40 วัน/ปี

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2540	กองการประปาและเทศบาลนครพิษณุโลกรับทราบปัญหาการให้บริการน้ำประปาจากประชาชน ผ่านทางศูนย์ข้อมูลร้องทุกข์ทางโทรศัพท์ หนังสือร้องเรียน รายการวิทยุและทางอินเทอร์เน็ต	เทศบาลนครพิษณุโลก
2540	กองการประปามีเรื่องเข้าที่ประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพน้ำและปริมาณการผลิตในสภาเทศบาล เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณของเทศบาล สภาเทศบาลจึงเสนอแนะให้กองการประปาหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทดแทน	กองการประปาและสภาเทศบาลนครพิษณุโลก
2540	กองการประปาจัดทำโครงการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา เพื่อเสนอขอเงินทุนสนับสนุนจากโครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ผ่านทางเทศบาลนครพิษณุโลก จำนวน 160 ล้านบาท	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
2542	โครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย อนุมัติเงินทุนสนับสนุนโครงการพัฒนาระบบให้บริการน้ำประปาของกองการประปา เทศบาลนครพิษณุโลก แบ่งเป็น • เงินทุนให้เปล่า 120 ล้านบาท • เงินกู้ยืม 40 ล้านบาท มีเงื่อนไขการให้กู้ดังนี้ - อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 3 ต่อปี - ระยะเวลาการใช้คืน 10 ปี - จำนวนเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละปีคือ 3,506,356.93 บาท	โครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
2543	ดำเนินการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา โดยจัดสร้างโรงกรองน้ำและถังตกตะกอน 1 แห่ง รวมถึงติดตั้งท่อประปาเพิ่มให้แก่ประชาชนผู้ต้องการใช้น้ำและซ่อมแซมท่อประปาที่ชำรุดเสียหาย งบประมาณจากโครงการประปาเมืองหลัก	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
	กองการประปา เทศบาลนครพิษณุโลก ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาระบบประปาเพื่อขอกู้ยืมเงินจากโครงการพัฒนาเมืองภูมิภาค (RUDF) จากธนาคารโลก จำนวน 43,503,900 บาท	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
1 ตุลาคม 2544	ดำเนินการปรับขึ้นค่าน้ำประปาจากเดิม 2.00 บาท/หน่วย เป็น 2.75 – 7.5 บาท/ หน่วย โดยเป็นอัตราก้าวหน้า	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
2545	โครงการพัฒนาเมืองภูมิภาค (Reginal Urban Development Fund = RUDF) จากธนาคารโลก อนุมัติเงินทุนกู้ยืม จำนวน 14,939,870 บาท ให้ผ่านทางธนาคารออมสิน โดยมีเงื่อนไขการให้กู้ดังนี้ • อัตราดอกเบี้ยคงที่ 6.4 / ปี • ระยะเวลาการชำระคืน 12 ปี แบ่งเป็น 24 งวด งวดละ 6 เดือน เริ่มชำระคืนเมื่อเริ่มเปิดให้บริการ - งวดที่ 1 ไม่ต้องชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย - งวดที่ 2 ชำระเฉพาะดอกเบี้ย - งวดที่ 3 เป็นต้นไปชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย	โครงการพัฒนาเมืองภูมิภาค (RUDF) จากธนาคารโลก
	ดำเนินการก่อสร้างโรงกรองน้ำและถังตกตะกอน จำนวน 1 แห่งและซ่อมแซมท่อประปาที่ชำรุดเสียหาย งบประมาณจากธนาคารโลก	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
	ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่กองการประปา โดยบริษัทเอกชนที่ก่อสร้างระบบการผลิตในการใช้เครื่องจักร	
	ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของกองการประปาให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น การรับชำระค่าน้ำประปาผ่านทางธนาคาร	กองการประปาเทศบาลนคร

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ททำ	ผู้รับผิดชอบ
	และระยะเวลาการขอดิตตั้งมิเตอร์น้ำ	พิษณุโลก
2545	เริ่มต้นชำระคืนเงินต้นและดอกเบียอัตราร้อยละ 3/ปี ให้แก่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
2546	เริ่มต้นชำระดอกเบียอัตราร้อยละ 6.4 /ปี ให้แก่ธนาคารโลกผ่านทางธนาคารออมสิน	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก
2546	จัดทำโครงการประปาพบประชาชน เพื่อรณรงค์ให้ชาวบ้านประหยัดน้ำ และสอบถามปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านจากบริการน้ำประปา ปีละครั้ง	กองการประปาเทศบาลนครพิษณุโลก

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

โครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	สนับสนุนงบประมาณและเงินกู้ยืมในการพัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปาของเทศบาล
โครงการพัฒนาเมืองภูมิ ภาค ธนาคารโลก	สนับสนุนด้านเงินทุนกู้ยืมเพื่อการก่อสร้างระบบการผลิตน้ำประปาและวางท่อส่งน้ำ
ธนาคารออมสิน	สนับสนุนโครงการโดยการเป็นผู้ประสานงานการกู้ยืมเงินระหว่างเทศบาลและธนาคารโลก
สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก	สนับสนุนโครงการโดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจคุณภาพน้ำประปาของเทศบาล
กรมโยธาธิการ กระทรวง มหาดไทย	สนับสนุนด้านการออกแบบโรงกรองน้ำ ถังกรองน้ำและเทคโนโลยีในการสร้างวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานต่างๆ ของกองการประปา

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ปริมาณน้ำประปาไม่เพียงพอความต้องการของจำนวนประชากรในพื้นที่ โดยมีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งในและนอกเขตเทศบาลเพียง 25,473 ราย และมีกำลังการผลิต 1,850 ลบ.ม./ชั่วโมง
2. น้ำประปาไหลไม่แรงเนื่องจากแรงดันน้ำประปาน้อย
3. คุณภาพน้ำประปาไม่ได้มาตรฐาน มีความขุ่นและมีสีน้ำตาลแดง
4. ท่อส่งน้ำประปาเก่าเสื่อมสภาพ ซ้ำรุดเสียหายและบางจุดมีรอยแตกกร้าว

หลังการดำเนินการ

1. สามารถให้บริการน้ำประปาแก่ผู้ใช้น้ำได้เพิ่มมากขึ้น 2,178 ราย รวมเป็น 27,651 ราย และสามารถเพิ่มกำลังการผลิตน้ำประปาได้มากขึ้น 1,000 ลบ.ม./ชั่วโมง รวมเป็น 2,850 ลบ.ม./ชั่วโมง

2. กำลังการผลิตน้ำประปาที่เพิ่มมากขึ้นและการเปลี่ยนท่อน้ำประปาในถนน 9 สาย ส่งผลให้น้ำประปาไหลแรงมากขึ้นในถนน 9 สาย
3. คุณภาพน้ำประปาได้มาตรฐานมากขึ้นดูได้จาก
 - ค่าความเป็นกรด-ด่าง มีค่าเท่ากับ 7.8 ที่ต้นท่อและ 7.8 ที่ปลายท่อ (ค่ามาตรฐาน 6.5 – 8.5)
 - ค่าความขุ่น มีค่าเท่ากับ 0.7 NTU ที่ต้นท่อ และ 2.1 NTU ที่ปลายท่อ (ค่ามาตรฐาน 10 NTU)
 - ค่าคลอรีน มีค่าเท่ากับ 8.7 มก./ลิตร ที่ต้นท่อและ 8.1 มก./ลิตร ที่ปลายท่อ (ค่ามาตรฐาน 250 มก. / ลิตร)
4. กองการประปา เทศบาลนครพิษณุโลก มีความสามารถในการชำระหนี้จากเงินทุนกู้ยืมทั้ง 2 กองทุน คือโครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยและกองทุนพัฒนาภูมิภาค ธนาคารโลก วัดได้จากรายรับของกองการประปา ดังนี้
 - ปี 2545 เริ่มชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของโครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยจำนวนเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละปีคือ 3,506,356.93 บาท รายรับของกองการประปา ปี 2545 เท่ากับ 48,898,509.75 บาท
 - ปี 2546 เริ่มชำระคืนดอกเบี้ยของโครงการกู้เงินกองทุนเพื่อการพัฒนาเมืองภูมิภาค (Regional Urban Development Fund - RUDF) จากธนาคารออมสิน รายรับของกองการประปา ปี 2546 เท่ากับ 52,163,457.25 บาท

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานขยายเขตให้บริการน้ำประปา	1. ดำเนินการของบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานและแหล่งเงินกู้อื่นๆ
2. บุคลากรของเทศบาลขาดความรู้ในการออกแบบโรงกรองน้ำและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	2. ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการในการออกแบบโรงกรองน้ำและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้บริการน้ำประปา
3. มีข้อร้องเรียนจากชาวบ้านถึงปัญหาความล่าช้าของการขอตัดตั้งมิเตอร์น้ำที่ใช้ระยะเวลานาน 7 – 14 วัน	3. ปรับระบบการให้บริการติดตั้งมิเตอร์น้ำประปาให้ผู้ขอติดตั้งมิเตอร์น้ำได้รับการติดตั้งเสร็จสิ้นภายในเวลา 8 วัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการขยายเขตและพัฒนาระบบให้บริการน้ำประปาจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ทั้งในรูปของเงินทุนให้เปล่าและเงินกู้ยืม จากโครงการประปาเมืองหลัก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยและโครงการพัฒนาเมืองภูมิภาค ธนาคารโลก
2. เจ้าหน้าที่กองการประปาที่มีความทุ่มเทในการออกปฏิบัติงาน โดยการเดินพบปะกับประชาชนในเวลาเย็นหลังเลิกงาน ทำให้กองการประปาสามารถรับทราบความต้องการของชาวบ้านและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านได้ทันถ่วงที
3. การปรับปรุงคุณภาพในการให้บริการแก่ประชาชนที่มาติดต่อกับกองการประปา ทำให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการน้ำประปาสะอาดทั่วถึงมีความยั่งยืนสูง เนื่องจากคุณภาพน้ำประปาที่ได้รับการปรับปรุงจนอยู่ในระดับที่ได้มาตรฐาน ความสามารถหรือศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ โดยวัดได้จากรายรับของกองการประปาในแต่ละปี รวมทั้งโครงการนี้ยังได้รับการจัดอยู่ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลนครพิษณุโลก ปี 2548 – 2552

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายแพทย์สุธี สันตระกูล
ตำแหน่ง	: รองนายกเทศมนตรี
หน่วยงาน	: เทศบาลนครพิษณุโลก
ที่อยู่	: 1299 ถนนบรมไตรโลกนาถ 2 อำเภอเมืองพิษณุโลก
จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์	: (055) 231-400-9
e-mail	: mayor@phsmun.go.th
ชื่อ-นามสกุล	: นายสมเกียรติ แสงสุวรรณ
ตำแหน่ง	: รองนายกเทศมนตรี
หน่วยงาน	: เทศบาลนครพิษณุโลก
ที่อยู่	: 1299 ถนนบรมไตรโลกนาถ 2 อำเภอเมืองพิษณุโลก
จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์	: (055) 231-400-9
e-mail	: mayor@phsmun.go.th

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลนคร
สถานที่ตั้ง	1299 ถนนบรมไตรโลกนาถ 2 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000
ขนาดพื้นที่	18.26 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	284,697,009.49 บาท (ปีงบประมาณ 2540)
งบประมาณรายได้	313,111,660.48 บาท (ปีงบประมาณ 2540)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	893 คน 229 คน พนักงานท้องถิ่น 117 คน ลูกจ้างประจำ 549 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	90,386 คน
จำนวนครัวเรือน	27,014 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำ ไหลผ่านกลางเมืองจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้แบ่งเขต พื้นที่ออกเป็น 2 ฝั่ง ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำพื้นที่ ประมาณ 13 ตร.กม. ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งประกอบ ธุรกิจศูนย์กลางคมนาคม (ทางรถยนต์ รถไฟและ เครื่องบิน) ศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารและบริการ ส่วนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำพื้นที่ประมาณ 5 ตร.กม. ส่วนใหญ่จะเป็นย่านที่อยู่อาศัยของประชาชน สถานที่ ราชการและสถานศึกษา สภาพทางเศรษฐกิจ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการและรับจ้าง แหล่งท่องเที่ยว วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดนางพญา ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช น้ำตก แก่งซองและอุทยานแห่งชาติภูสอยดาวถ้ำลอด ฯลฯ ศักยภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาของเทศบาล เนื่อง จากพิษณุโลกเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค เหนือตอนล่าง อันประกอบไปด้วยปัจจัยที่เอื้อต่อการ พัฒนา ดังนี้ 1. เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตร เครื่องจักรกล ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ 2. เป็นศูนย์กลางการค้าส่งภาคเอกชนขนาดใหญ่ เช่น ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ 3. เป็นสถานที่ตั้งของธนาคารพาณิชย์จำนวน 30 แห่ง 4. เป็นสถานที่ตั้งของโรงแรม ภัตตาคาร จำนวน 127 แห่ง และกิจกรรมด้านการบริการอื่นๆ จำนวน 19 แห่ง